

Oponentský posudek diplomové práce

Autorka práce: Kamila Vykydalová

Název práce: Analýza motivace pacientů v České republice k léčbě a samoléčbě homeopatickými prostředky

Oponentka: PharmDr.Jitka Pokladníková, Ph.D.

Předložená diplomová práce se zabývá tématem motivace pacientů v léčbě a samoléčbě homeopatickými prostředky v České republice. Jedná se o téma pro dnešní dobu velmi aktuální a na území naší republiky málo probádané. Za cíl si autorka klade nejen zjištění důvodů, které vedou pacienty k užívání homeopatických preparátů, ale také stanovení charakteristiky těchto pacientů, jejich postoje k homeopatii, zhodnocení dosavadní léčby homeopatiky včetně ekonomického hlediska a jejího srovnání s léčbou klasickou. Svou pozornost autorka také zaměřuje na postoje rodiny/přátel a praktického lékaře k této léčebné metodě. Diplomová práce navazuje na diplomovou práci Mgr.Ondřeje Machotky a svými výsledky přispívá ke zmapování dané problematiky v dalších městech České republiky jako je Brno a Boskovice.

Diplomová práce je napsána na 108 stranách. Kromě úvodu a závěru je schematicky rozdělena na teoretickou, metodickou část, vlastní výsledky, diskuzi a závěr. Práci doplňuje seznam použité literatury v rozsahu 56 referencí a jedna příloha (dotazník).

V teoretické části se diplomantka velmi detailně zabývá vznikem a vývojem homeopatie, vymezením základních pojmů v homeopatii, technologií přípravy homeopatických přípravků, srovnání homeopatie s alopatickou léčbou a její situací v ČR.

V teoretické části jsem postrádala přehled současného stavu problematiky, která je vlastním předmětem výzkumu. Dle mého osobního názoru, není nutné seznamovat čtenáře s úvodem do homeopatie v rozsahu 50 stran v případě, že si diplomová práce klade jinou výzkumnou otázku. Tato připomínka se ovšem týká samotného konceptu zpracovávání diplomových prací.

Metodická část zahrnuje popis použité metodiky, tématické okruhy, na které se v rámci dotazníkové šetření diplomatka zaměřila. V praktické části nás diplomatka velmi přehledně seznamuje s výsledky svého dotazníkového šetření, které graficky prezentuje formou tabulek a grafů. Určité nedostatky shledávám ve formální prezentaci tabulek a grafů (např.: chybí uvedení názvů tabulek, popř.: z názvu tabulky není zřejmý její obsah apod.).

Diplomantka se bravurně zhostila diskuze, v které své výsledky dostatečně podrobným způsobem porovnála s výsledky některých evropských studií i výsledky svého českého

kolegy. Zajímavé by jistě bylo i srovnání výsledků s výsledky studií autorů, kteří se zabývají touto problematikou v zámoří. Ke konci diskuze by bylo vhodné zmínit limitace studie. Ty jsem namísto toho našla v závěru práce a to pouze v obecné rovině tj. nebyly shrnuty konkrétní limitace studie.

Oceňuji také otevřenost diplomatky se se čtenářem podělit o své vlastní zkušenosti s homeopatií (pozn.: ty by se tématicky lépe hodily do sekce „Poděkování“, než-li do sekce „Závěru,“).

Celkově je diplomová práce napsána velmi pečlivě, srozumitelně a přehledně s téměř žádnými překlepy či chybami (př.: formát citace referencí v textu není občas konzistentní (př.:str.83), zobrazení číslování stránek od titulní strany, tečky za hlavní číslicí označující hlavní kapitulu apod.). Diplomantka prokázala, že je schopna vybrané téma výzkumně uchopit, zformulovat jasné cíle, stanovit si vhodný metodický postup pro získávání dat, výsledky popsat a excelentně diskutovat s ohledem na limitace studie, kterých si je autorka plně vědoma. Z tohoto důvodu také autorka správně pokládá své výsledky za ilustrativní, doporučuje se dané problematice dále věnovat a rozvíjet ji s ohledem na zajímavá zjištění, ke kterým při zpracovávání své diplomové práce dospěla.

Gratuluji diplomantce k velice pěkné diplomové práci! Doporučuji diplomovou práci Kamily Vykydalové k obhajobě diplomové práce.

PharmDr.Jitka Pokladníková, Ph.D.

Hradec Králové, září 2010

Otázky:

1. Uveďte, prosím, studie, na jejichž základě uvádíte, že „Homeopatie je jedna z nejrozšířenějších metod alternativní medicíny...“, a „například..během tří let se zvedl prodej homeopatických přípravků o víc než půl milionu“. (str.7)
2. Uveďte, prosím, studie, na jejichž základě uvádíte, že tvrzení „Léčí tedy pomocí informací, léčivých sil uvolněných z přírodnin a frekvenčně přizpůsobených pro léčiv působení“ bylo již vědecky dokázáno. (str.48)
3. Uveďte, prosím, studie, na jejichž základě uvádíte, že „Z řad dvojité zaslepených randomizovaných studií je patrné, že při srovnání homeopatie a placebo, je homeopatie daleko účinnější než placebo.“ (str.49)
4. Jaké další důvody dle Vašeho názoru vedly 22% Vašich respondentů k neposkytnutí informace o užívání homeopatik svému lékaři? (str.87)
5. V diskuzi (str.87) uvádíte, že postoje lékaře k homeopatické léčbě mohly být zkreslené z

toho důvodu, že byl praktický lékař pacientů zároveň homeopatem. U kolika procent pacientů byl jejich praktický lékař zároveň homeopatem a jakým způsobem to mohlo ovlivnit Vaše výsledky?

6. Na str.90 uvádíte, že z celospolečenského hlediska při úspěšnosti homeopatické léčby může dojít ke snížení výdajů z prostředků zdravotního pojištění. Dokázala byste pro představu uvést hypotetický příklad, v kterém byste srovnala náklady úspěšné homeopatické léčby a léčby klasické u stejného pacienta tj. v případě jedné diagnózy a na kterém byste demonstrovala snížení výdajů z prostředků zdravotního pojištění za předpokladu, že je pacient léčen úspěšně homeopatiky?
7. Myslíte si, že si při vyplňování dotazníku pacienti vyložili jednotným způsobem význam slovo „rekonvalescence“?
8. Myslíte si, že si při vyplňování dotazníku pacienti vyložili jednotným způsobem odpověď na otázku č.14 - „spolupráce s lékařem je náročnější“? Jak definujete „náročnou spolupráci s lékařem“?
9. Myslíte si, že by bylo vhodné jasně specifikovat otázku (ne)spokojenosti s homeopatickou léčbou, aby bylo zřejmé, na kterou variantu (tj.spokojenost vs. nespokojenost) pacient reaguje?
10. Vyplývají dle Vašeho názoru z homeopatické léčby pro pacienta nějaká rizika?